

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK V., ČÍSLO 10

29. květen 2008

(za dobrovolné příspěvky)

Tradice Otců

Z oslavné řeči svatého Sofronia, biskupa jeruzalémského

Bud' zdráva, milostiplná, Pán s Tebou!
Může být něco závažnějšího než taková radost, Panno a Matko? A může být něco velkolepějšího než tato milost, kterou Bůh přiklil jedině tobě? Nebo lze přijít na něco blaživějšího a nádhernějšího, než je taková milost? Všechno zůstává daleko za zázrakem, který vidíme na tobě, nic nedosahuje výšin tvého omilostnění; všechno, i to nejlepší, je až za tebou, lesk všeho ostatního před tebou naprosto bledne.

Pán s tebou! Kdo by se mohl odvážit s tebou měřit? Z tebe přichází na svět Bůh. Kdo by ti neustoupil z cesty a navíc s radostí ti nedal přednost a neuznal tvoje prvenství? Když vidím tvé skvělé výsady, jimiž převyšuješ všechny tvory, vzdávám ti nejvyšší hold a povolávám: *Bud' zdráva, milostiplná, Pán s tebou!*

Vždyť z tebe se nedostalo radosti pouze lidem, také nebeské moci se z tebe radují. Jsi opravdu *požehnaná mezi*

ženami, neboť zlořečení, které postihlo Evu, jsi změnila v požehnání a Adam, který byl prokletím sražen v prach, byl skrze tebe blahořečen.

Jsi opravdu *požehnaná mezi ženami*, neboť skrze tebe zazářilo lidem Otcovo požehnání a zbavilo je staré kletby.

Jsi opravdu *požehnaná mezi ženami*, neboť skrze tebe nacházejí záchranu tvoji prarodiče; máš přece porodit Zachránce, který jim připraví spásu u Boha.

Jsi opravdu *požehnaná mezi ženami*, neboť bez semene jsi vydala plod, který zahrnul celý svět požehnáním a vykupuje jej z prokletí, plodícího trní.

Rok svatého Pavla

Obnovme v sobě misijní nadšení prvních křesťanů

Dne 28. června začíná Rok svatého Pavla, zcela jedinečné postavy počátků křesťanství. Byl to on, kdo vnesl univerzální nárok pro poselství, jež vzešlo ze zaostalé provincie římské říše, poselství o Bohu, který se stal člověkem, byl zabit a vstal z mrtvých. Tento tělesně slabý a trpící muž vnesl křesťanské poselství do pohanského světa a přinesl je všem národům. Jeho misie změnila dějiny.

Pavlovský rok zahájí papež v bazilice svatého Pavla „za hradbami“; bude otevřena *Porta Paolina*, „Pavlova brána“ a zapálen Pavlův plamen, který bude hořet po celý rok.

Svatý Pavel patří celému křesťanstvu, a jeho rok se tedy týká všech křesťanských církví a konfesi. Proto papež pozval na úvodní slavnosti i Alexije II., patriarchu Moskvy a vší Rusi. Baptisterium baziliky bude upraveno na ekumenickou kapli, která má sloužit všem křesťanským vyznáním.

Především však má tento rok znovu připomenout misijní nadšení mladé křesťanské církve, Pavlovy misijní cesty a jeho listy, jež rozšířily událost z Jeruzaléma do celého tehdejšího světa. Pavel nepatřil ke dvanácti apoštolům, nebyl svědkem ukřižování, neviděl zmrtvýchvstalého Krista. Přesto mu

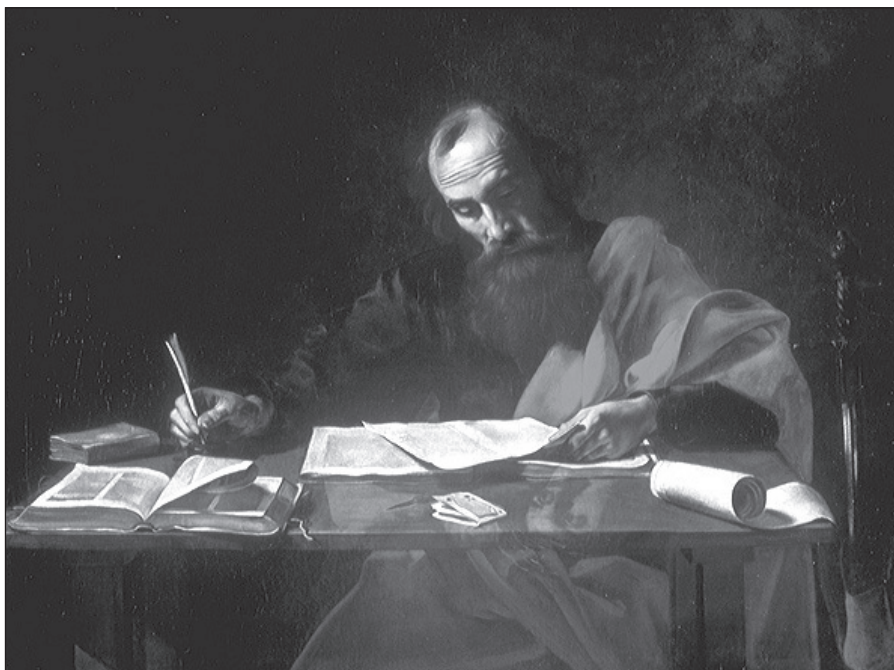

Foto: <http://en.wikipedia.org>

Bůh svěřil zvláštní poslání. Byl to on, kdo dodal duchovní a intelektuální sílu šířící se Církvi.

Pavlovský rok je tedy výzvou, abychom se jako křesťané soustředili na podstatné jádro novozákonního poselství a šířili je s novou energií dál. „Neboť

Bůh, který řekl: ‚Ať ze tmy zazáří světlo!‘, zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři“ (2 Kor 4,6).

Podle článku Quido Horsta
v listu *Die Tagespost*
zpracovala -mf-

ZPRÁVY

Papežské blahopřání knězi-vědci

Benedikt XVI. blahopřál polskému knězi a kosmologovi Mons. Michaelu Hellerovi, profesoru teoretické fyziky, kosmologie a filosofie přírodních věd na papežské teologické akademii. Profesor Heller získal letošní Templetonovu cenu (o této události referoval letošní *RC Monitor* č. 7).

V blahopřání se píše: „Svatý Otec byl potěšen tím, že jste získal Templetonovu cenu za váš mimořádný příspěvek k dialogu mezi přírodní vědou a náboženstvím.“ Cituje se v něm encyklika *Fides et ratio*, jež mluví o víře a rozumu jako o dvou křídlech lidského ducha. S odkazem na žalm č. 18 se zde říká: „Papež

se modlí, aby vaše práce na poli kosmologie a filosofie pomohla přiblížit poslání, podle něhož ‚nebesa hlásají slávu Boží a obloha sílu díla jeho rukou‘.“

Templetonova nadace uvedla, že spisovatel Mons. Hellera vrhly nové světlo na některé z nehlubších pojmů lidstva. Profesor Heller spojil matematiku, filosofii, kosmologii a teologii, aby sdíleli pohledy, jež se vzájemně mohou podpořit svými vlastními metodologiemi.

Templetonova cena se uděluje žijícím osobám, jež výjimečně přispěly k utvrzení duchovní dimenze života.

Zenit

„Matka dětí holokaustu“

Nyní už i v německém překladu vychází kniha „Matka dětí Holokaustu“ polské autorky Anny Mieszkowské. Líčí život polské katoličky, Ireny Sendlerové, která za války riskovala život, aby zachránila přes dva tisíce židovských dětí z varšavského ghetta. Členka polské „Rady pro pomoc Židům“ obstarala pro sebe a své spolupracovnice legitimace sanitářek, které mají v ghettu bojovat proti nakažlivým chorobám, a touto cestou odváděly děti. Ty pak přebíraly katolické instituce.

„Ani jeden kněz, ani jedna řeholnice mi neodmítli pomoc,“ vzpomíná Sendlerová. „Ani jeden řeholní dětský domov neodmítl židovské děti přijmout.“

V říjnu 1942 byla Sendlerová zatčena gestapem a mučena, aniž by prozradila tajnou kartotéku jmen dětí, jež umožnila je po válce vyhledat. Byla odsouzena k smrti, ale „Rada pro pomoc Židům“ podplatila esesáka, který ji nechal uprchnout.

Německé vydání: Anna Mieszkowska, *Die Mutter der Holocaust/Kinder*, DVA München 2006.

Polský originál: Anna Mieszkowska *Matka dzieci Holocaustu*, Muza S. A., Warszawa 2004.

Dne 13. května 2008 Irena Sendlerová zemřela.

R.I.P.

Die Tagespost, RC

Srí Lanka: Církev proti militarizaci dětí

Církev na Srí Lance upozorňuje znovu na problém dětských vojáků, kteří jsou využíváni v občanské válce na severu ostrova. Komise *Iustitia et Pax* diecéze Jaffna uvádí, že mnohé oběti tohoto konfliktu jsou děti: „Většina se připojila k bojovým jednotkám bez vědomí rodičů: zakoušejí týrání, věznění i mučení a je jim upíráno právo na vzdělání a další práva.“

Vinu nesou nejen rebelové, ale i bezpečnostní síly státu, píše se ve zprávě komise. „Mnoho dětí řeklo kněžím, že se nesmějí účastnit bohoslužeb: mnoho z nich bylo zabito nebo zmizelo.“ Církev v Jaffně požaduje, aby vláda učinila první krok tím, že vyhlásí oblast mariánské svatyně v Madhu za „neválečné území“ a vybuodovala zde útulek pro děti bez domova.

Asia News

Den modliteb za Církev v Číně

Na 24. května vyhlásil papež Den modliteb za Církev v Číně. Křesťané jsou zde vystaveni nespravedlivým omezením náboženské svobody, navíc rozdělení nuceným vytvářením paralelních církevních společenství na národní bázi.

Katolíků je v Číně 13–14 milionů a stále jich přibývá, i když stále tvoří jen asi 1 % populace. Většina věřících žije na venkově, ale zájem o křesťanství stoupá i ve městech.

Kathnet, Asia News

Anděl Páně za křesťanskou Evropu

Na 97. katolickém sněmu v německém Osnabrücku proběhla modlitební akce za křesťanskou Evropu. Iniciativa „Církev v nouzi“ (ACN) v této souvislosti připomíná, že obnova modlitby „Anděl Páně“ je nezbytně nutná jako prosba za sjednocenou křesťanskou Evropu. „Nebudeme-li se modlit *Angelus*, přestanou v Evropě zvonit zvony,“ řekl jeden z jejích představitelů. „A s mlčícími zvony se odmlčí i křesťanská kultura.“

K modlitbě „Anděl Páně“ mají kostelní zvony vyzvánět třikrát denně – ráno, v poledne a večer. Křesťané mají přerušit práci a myslet na Boží vtělení v Ježíši Kristu. ACN vydala o této modlitbě brožuru, jež kromě modlitby samotné obsahuje i rozjímání, historii vzniku modlitby a její charakter jako „modlitby za ohrožené křesťany“.

ACN

Solidarita v turistice

Mezinárodní společnost pro lidská práva (IGFM) vyzývá křesťany, aby při výběru dovolené sledovali, zda země jejich destinace neporušuje práva křesťanů. Takové země je třeba buď bojkotovat, nebo dovolenou naopak využít ke kontaktu s pronásledovanými.

„Pestrý svět katalogů cestovních kanceláří leckdy zakrývá pronásledování a násilí proti lidem jiné víry nebo přesvědčení,“ říká ve sdělení. „Je však možné rekreovat se v místech, kde jsou lidé týráni?“ Křesťanští turisté by neměli zapomínat na své pronásledované bratry a měli by veřejně vystupovat za svobodu víry, názorů a misí. Problematické jsou země s komunistickým režimem a islámské státy – z oblíbených turistických destinací např. Maledivy.

IGFM, RC

Vážení čtenáři, pokud máte zájem o brožurku *Věřoučné otázky a odpovědi*, která byla přílohou vánočního čísla, informujte nás na kontaktech uvedených v tiráži. Uvažujeme o dotisku.

Děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním. S upřímným Pán Bůh zaplat

redakce

DOPIS KARDINÁLA

„Pán nám postupně bere „hračky“ z rukou a chce, abychom se více vrhali do Jeho náruče...“

Dopis kardinála Miloslava Vlka kněžím a jáhnům, řeholníkům a řeholnicím a všem bratřím a sestrám, v němž děkuje za modlitby v jeho nemoci i za přání k narozeninám

Drazí spolubratři kněží a jáhni, drazí řeholníci a drahé řeholnice, drazí bratři a drahé sestry, z celého srdce vám dnes děkuji za všechnu vaši účast, za vaše modlitby v mé nemoci a za přání k mým šestasedmdesátým narozeninám...

Velmi silně jsem pocítil, že má nemoc přispěla k našemu vzájemnému přiblížení, zvláště s nemocnými. Jako odpověď na tuto vaši lásku vám chci dát nahlédnout, jak svou nemoc prožívám, jak jsem se až dosud snažil žít své poslání biskupa v diecézi a co vedlo k mé určité zdravotní krizi.

Pocházím z venkova, z domova zvyklý - vedle školních povinností - těžké práci v někdejší soukromém zemědělství. Rodiče mě tak vychovávali a já jsem byl rád, že se mohu nasadit a jako ctížádostivý něco dokázat. Stejně tomu bylo i za mých gymnaziálních let. A později to platilo nejen ve smyslu pracovním, ale i politickém. V počínajícím komunismu 50. let jsem se nesmířil se zvrácenou komunistickou proticírkevní ideologií. Po maturitě začal život v továrně, vojenská služba, až přišel čas studovat prozatím náhradně archivnictví na Karlově univerzitě. Poté nastala chvíle vstoupit do semináře a stát se bohoslovcem. Vždy jsem byl tím, kdo nesnášel komunistickou proradnost. V tom duchu proběhlo i mé studium na Katolické teologické fakultě, kde se naši představitelé velmi báli komunistického vedení. S mým razantním postojem příliš nesouhlasili... Ve stejném duchu jsem pak začal pracovat jako sekretář u biskupa Josefa Hloucha v Českých Budějovicích. Následovaly trestné „štace“. Skončil jsem bez státního souhlasu u mytí výkladních skříní... Víím, že to nebyla cesta kněžství pro každého. Žádný představitel mě z této cesty nezrazoval. Nešlo jen o rebelii a boj s komunismem. Znamenalo to také spolehnout se na Boha, snažit se dosáhnout pro církev maximum a nenechat se příliš utlačovat. Byl to plný, maximální život pro Boží království... Nechtěl jsem žít se lží.

Když přišla svoboda, umocnila se touha udělat pro Boží království vše, pustit se do díla z plných sil. Píši-li už tako-

Foto: <http://zpravy.idnes.cz>

vouto zpověď vám, kněžím, musím říci, že celé to dlouhé období bylo hodně poznamenané workoholismem: pracovat, pracovat... Měl jsem před očima spoustu úkolů, které tu v době svobody byly a do nichž jsem se pro radost z Hospodina vrhal... S neustálým úsilím, abych to nebyl jen já, kdo pracuje, ale Bůh se mnou.

I když mám dobré spolupracovníky, úkolů na poli arcidiecéze bylo mnoho. Bylo potřeba řešit řadu problémů zanechaných komunismem: podzemní církev, stav Katolické teologické fakulty, stav některých řádů, ale i řadu osobních otázek, situace farností, sněm, zapojení do některých celocírkevních římských aktivit, bratrské vztahy k místním evropským církvím, osm let předsednictví Rady Evropských biskupských konferencí, aktivní zapojení do celosvětového hnutí Díla Mariina a jeho ekumenického dialogu.

Plnění těchto mnohých úkolů, potřeba práce pro Boží království po pádu komunismu, stálý zápas o to udržet vše ve vůli Boží a ve správné proporcii duchovního a lidského úsilí. Dobré fyzické a lidské kořeny z domova, z mého mládí často pro dosažení harmonie duchovní a lidské stránky nestačily. Tak se postupně stávalo, že pro radost z práce jsem protahoval svůj denní program až do 23 – 23:30 hodin s malou polední přestáv-

kou. Týdenní program neznal sobotu ani neděli, kdy nastupovaly více duchovní povinnosti. Programy v Evropě a ostatních kontinentech narůstaly. I když jsem se snažil pravidelně každoročně trávit s bratřimi biskupy dovolenou v horách, u moře, nebo v malém kroužku na běžkách na Šumavě či na turistických trasách, přesto jsem však suverénně pomíjel nutnost respektovat své stárnutí. Ačkoliv jsem se nechal vést i tady spiritualitou Díla Mariina, hledání vůle Boží mělo, pro mou povahu, často podobu práce...

Až loni v létě jsem občas cítil, že se mi trochu točí hlava a hůře dýchá, že můj fyzický výkon slábne. Lékaři, kteří mé zdraví dlouhodobě sledovali, mi po ergometrii doporučili, že by bylo dobré pomoci srdci kardiostimulátorem. S tím jsem bez problému žil, pracoval, absolvoval svůj každodenní program, prázdniny, pobyt na horách, lyže. Necítil jsem se nikterak omezen...

Novou situaci jsem však měl více respektovat. Začala jednání o majetkovém narovnání a jiné diskuse, boj o katedrálu a další věci. Vrcholem však byla už dříve plánovaná cesta do Brazílie, do velkého poutního místa Aparecida a na ekumenické setkání biskupů – přátel Díla Mariina. Patnáct hodin v letadle, hned poté aktivní účast na setkání, cestování, řada

KOMENTÁŘE

kázání a projevů v cizím jazyce... To vše vyčerpávalo. A po dlouhé zpáteční cestě jsem byl hned přítomen u soudu o katedrálu atd. Organismus, zeslabený ještě nechutenstvím, se nakonec o Slavnosti Soslání Ducha Svatého ráno „sesypal“ a tím začala moje náhlá špitální anabáze. Lékaři konstatovali, že kardiostimulátor byl sice funkční, nicméně srdce jako pumpa nepracovalo dostatečně. Katerizací se zjistilo, že jedna srdeční tepna zůstala po infarktu před dvaceti lety

nenávratně uzavřena. Zbylé dvě srdeční tepny se podařilo uvolnit. Plíce již dostávají více krve, takže se cítím opravdu lépe. Podstoupím ještě další vyšetření (je nutno řešit nedomykavost levé horní chlopně) a podle jejich výsledků bude upravena léčba.

To jsou problémy zdravotní. Pro mě a pro můj věk je to však signál, že při svých domácích i zahraničních aktivitách musím mít na zřeteli tento stav. Pán nám postupně bere „hračky“ z rukou a chce,

abychom se více vrhali do Jeho náruče než do velké práce... Když mi bylo 75 let, mé biskupské poslání bylo prodlouženo ještě o 2 roky. Kardinál Giovanni Battista Re, prefekt Kongregace pro biskupy, se usmíval, že vzhledem k mé tehdejší fyzické kondici to bude nakonec ještě jinak. Nyní se zdá, že se touto situací přibližuje jistější odchod do důchodu.

S díky a požehnáním pro každého z vás

Váš kardinál Miloslav Vlk

Naroubování na ušlechtilou olivu

K 60. výročí státu Izrael napsal pro *RC Monitor* článek salcburský světicí biskup Andreas Laun, autor řady publikací a projevů o vztazích mezi katolíky a Židy.

Foto: archiv

Rok 1948 je rokem založení Izraele, přesněji řečeno: jeho nového založení skoro po 2.000 letech. V novinách se o tom hodně píše, ale přesto na první pohled vidíme dramatickou situaci země. Ta na jedné straně vzkvétá a daří se jí tak, že Izraelci mají všechny důvody být pyšní na své výsledky. Na druhé straně je Izrael obklopen nepřáteli, kteří ho obléhají a dokonce se snaží ho zničit. Je strašidelné vidět, jak i Evropa, která jinak tak citlivě reaguje na sebemenší náznak antisemitismu, mlčí a zůstává lhostejná, když arabští státníci oznamují, že by Izrael vyhladili, kdyby mohli.

Co tomu všemu říkají křesťané? Je přirozené, že v takovýchto a podobných situacích jsou vždycky pro mír. Ale pokud

jde o Izrael, je třeba mít na mysli víc než jen otázku spravedlnosti a míru, jakkoli je důležitá. Izrael je přece „Svatá země“, pro niž platí velké zaslíbení Boží, zaslíbení, jež Bůh nikdy neodvolal. A obyvatelé Izraele, Židé, jsou v očích apoštola Pavla a tím i v očích Církve pořád ještě národem, který si Bůh vyvolil, protože ho miluje; jsou také nositeli velkého, tajemného zaslíbení Božího pro celý svět. Vždyť Pavel je přesvědčen: tak jako jsou mnohé národy „naroubovány na ušlechtilou olivu, tím spíše budou na svou vlastní olivu naroubováni ti, kteří k ní od přírody patří“ (Řím 11, 24). Ano, jsou zatrzeli, říká Pavel, ale chce-li z toho někdo čerpat důvod k antisemitismu, pak nic, skutečně nic nepochopil. Vždyť Pavel

pokračuje: oni také dojdou slitování. To znamená: v hodině, kterou zná jen Bůh, poznají v Kristu svého Mesiáše a tento obrat v dobrém smyslu slova otřese světem! Někteří zbožní Židé se domnívají, že když se Žid nechá pokřtít, je to jako duchovní Osvětlení, tedy další zničení židovství. Ale opak je pravdou: obrácení ke Kristu neznamena, jak už dosvědčili velcí židovští konvertité, zničení, ale naplnění židovství. Je to těžké pochopit? Ano, i Pavel končí svůj výklad o Izraeli ušlechtilým zvoláním: „Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti a vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty!“ (Řím 11, 33).

A země izraelská? Nikdo neví, jak to zde bude pokračovat. Můžeme jen doufat a modlit se, aby skutečně nastal klid a mír; aby i arabské národy islámu poznaly, kým skutečně byl a je Ježíš Kristus. Jedním z Ježíšových titulů přece je: Tvůrce pokoje! Mír pro Izrael a tím i pro jeho sousedy, to je, co my křesťané přejeme k narozeninám našim milovaným „starším bratřím“, „zřítelnicí Božího oka“. A můžeme si přitom připomenout, že v podobnosti o milosrdném otci jde tento otec vsťíc ztracenému synu, ale také povstává, aby staršího syna zavedl do domu a k hostině. Nikdo neví, kdy to Bůh s našimi židovskými bratry a sestrami učiní!

My křesťané bychom však v každém případě měli při každé příležitosti, jež se nabízí, naše starší bratry zvat, aby slavili s námi!

Mons. Andreas Laun
světicí biskup salcburský
přeložila Michaela Freiiová

KOMENTÁŘE

Líná huba, holé neštěstí

Církevní restituce rukojmím nedostatku komunikace v koalici

Už je to tři týdny, co poslanci odhlasovali přerušeni debaty o zákonu o majetkovém vyrovnání s církvemi. Osmnáct let odkládané řešení, které mělo církvím navrátit alespoň část komunisty ukradeného majetku a urovnat vztahy mezi státem a církvemi, se tak opět oddaluje. Těžce vyjednaný kompromis má na mále. Pokud zákon neschválí tato koalice, nemusíme se ho totiž dočkat už vůbec. Nejpravděpodobnější příští vláda, tedy ČSSD s podporou komunistů, pro něj hlasovat nebude.

Kdo a proč je proti

Komunisté a sociální demokraté jsou samozřejmě proti zákonu. To se dalo čekat. Stejně jako obvyklý repertoár proticírkevní propagandy. Pro přerušeni debaty byli ale i čtyři vládní poslanci za ODS – Vlastimil Tlustý, Jan Schwippel, Juraj Raninec a Jan Klas. Chtějí doplnit důvodovou zprávu k zákonu. Jak se došlo k celkové částce, která se má vyplácet? Jak se došlo k ceně za hektar? Proč dostávají církve za hektar více, než dostávali předchozí restituenti? Média byla okamžitě plná senzačních vyjádření o tom, jak si „rebel“ Tlustý vyřizuje účty s premiérem Topolánkem, jak chtějí „rebelové“ rozbít koalici a že své jednání koordinovali s ČSSD.

A jak to bylo doopravdy? To nikdo neví, protože se zmíněnými třemi poslanci se nikdo nebaví. Ano, už tři týdny trvá status quo a nikdo nic neřeší. Nikdo za nimi nezašel, nikdo s nimi nechce probrat jejich výhrady. Ozývají se jen výhrůžky od vedení ODS. Přitom každý, kdo si zjistí něco o „rebelech“, zjistí (minimálně u pánů Schwippla a Ranince), že nejsou ani antiklerikálové (Raninec je ostatně katolík), ani nejsou proti restitucím. Letmý pohled na jejich vyjádření dokazuje, že nejsou principiálními odpůrci restitucí (Schwippel: „...říkám za prvé, že je potřeba doložit ta čísla, která jsou obsažena v tom vládním materiálu. S určitou nadsázkou mohu říci, pokud by to doložení bylo přesvědčivé a objevila se tam nakonec suma i vyšší, tak bych s tím neměl problém.“). Tudíž, problém je někde jinde. Pokud pravicoví poslanci tento zákon blokují – a přitom s ním nemají principiální problém – je to alespoň na to si s nimi sednout a probrat to. Jako když se pohádáte v manželství. Můžete se o tom buď pobavit, nebo spolu ne-

promluvit ani slovo. Co je lepší?

Člověk by čekal, že u pánů Schwippla, Ranince a Tlustého budou zvonit telefony od Topolánka nebo minimálně ministry zemědělství Gandaloviče, který měl za ODS restituce na starosti. Že se ve dveřích budou potkávat ministr kultury Václav Jehlička (jehož ministerstvo zákon vypracovalo) s předáky KDU-ČSL. Místo toho ticho po pěšině. Jen ze strany lídrů ODS osočování ze zrady a od lidovců tvrzení, že jim o restituce zas tak nejde. Respektive jde, ale nejsou ochotni pro to něco udělat. To ostatně není nic nového. Už na sjezdu v Pardubicích řekl předseda Čunek: „Mírek Topolánek [...] mě vyzval, abych jako programovou prioritu KDU-ČSL vzal vyrovnání se s církvemi. Já jsem mu řekl: „Proč bychom to dělali?“ My máme jiné priority, toto je pro nás naprostá samozřejmost, kterou potřebuje vláda.“

Stalo se zvykem, že vláda postaví poslance před hotovou věc s tím, že jejich loajalita ke koalici musí stačit. Jenže poslanec je odpovědný i svým voličům a svému svědomí.

Kdo něco dělá

Jediný, kdo něco udělal, byl kardinál Vlk a Mladí křesťanští demokraté (MKD). Otcí kardinálovi ovšem nemoc zabránila v setkání s třemi „rebely“ z ODS, které měl naplánováno. Mladí křesťanští demokraté vyzvali v usnesení svého Celostátního výboru představitele KDU-ČSL, aby usilovali o to, aby s projednáním návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi vláda spojila otázku důvěry. To představitel KDU-ČSL vzápětí odmítl. Zároveň napsal předseda MKD Jakub Kříž všem čtyřem poslancům ODS dopis, ve kterém je požádal o osobní schůzku. Blesková reakce poslanců Schwippla a Ranince dokázala, že alespoň některým z nich o jednání jde. Schůzka, u které byl autor těchto řádků přítomen, byla úplně prvním jednáním, ke kterému oba poslance někdo vyzval. Pánové Schwippel a Raninec působili dojmem, že ví, o čem mluví, a že mají o věc skutečně zájem. Ne se vším, co tvrdili, lze souhlasit, ale bylo naprosto jasné, že jsou otevřeni k jednání. Že spousta problémů je spíše

komunikační než principiální. Církevní zákon má zkrátka tu smůlu, že se stal trochu rukojmím špatné komunikace v ODS a v koalici. Jsou poslanci, kteří odmávnou, co jim vedení předloží. A jsou tu i ti (moc jich není), co nad tím přemýšlí. Stát má vydat 83 miliard. To je dost velká suma. A během 60 let. To je dost dlouhá doba. A má platit i církvím, které v roce 1948 žádný majetek neměly nebo tehdy dokonce ani neexistovaly (některé protestantské církve)... A pokud dostanou přemýšliví poslanci tak důležitý zákon těsně před hlasováním s jediným povělem „hlasujte pro“, není se co divit, že to berou trochu osobně. Zvláště když to není výjimka, ale spíše pravidlo fungování v koalici a podobné zážitky mají poslanci i z projednávání dalších klíčových reformních zákonů. Stalo se zkrátka zvykem, že vláda postaví poslance před hotovou věc s tím, že jejich loajalita ke koalici musí stačit. Jenže poslanec je odpovědný i svým voličům a svému svědomí. A i když se třeba mýlí, je on nejvyšším suverénem a je nutno s ním jednat a ne na něj rvát.

Bez ztráty tváře

Je to opravdu zapeklitá situace. Spousta poslanců ODS trpí klasickými českými antiklerikálními předsudky (potají mluví o tom, že „flandákům“ by nic nedali). Přitom pro zákon hlasují, protože se jim to tak řeklo. Tři poslanci ODS (z toho jeden katolík) jsou proti. Mírek Topolánek, který není věřící, prosadil zákon ve své straně a bojuje za něj jako za jednu ze svých hlavních priorit. Lidovci tvrdí, že to pro ně sice priorita je, ale ne zas tak velká. A nedělají nic. A nikdo se s nikým nebaví. Přitom jediný, kdo z restitucí může mít politický prospěch, jsou lidovci. Jsou to jen voliči lidovců, kteří to oceňují. Mírkovi Topolánkovi to mezi svými na popularitě nepřidá. Co se nyní dá dělat? Uraženě se tvářit a nebo jednat. Jednat, jednat, jednat a vymyslet řešení, které rebelujícím poslancům ODS umožní bez ztráty tváře zákon pustit dále. Protože atmosféra v poslaneckém klubu ODS je tak vyhrocená, že oni bez ztráty tváře jen tak ustoupit nemohou. A bylo by škoda, aby tak dlouho odkládaný církevní zákon neprošel kvůli tomu, že spolu nikdo ve sněmovně nemluví.

Matyáš Zrno, Občanský institut

PŘEDNÁŠKA

Velká iluze českého školství

Ve středu 2. dubna 2008 u příležitosti zahájení Pedagogických dnů na Univerzitě Hradec Králové vystoupil Prof. PhDr. Petr Piňha, CSc., s přednáškou „Velká iluze českého školství“, která se okamžitě stala jedním z nejvyhledávanějších současných textů o povaze školního vzdělávání u nás: kopíruje se, preposílá e-maily a lavinovitě šíří ze sborovny do sborovny.

Foto: <http://www.euroskola.cz>

Příští rok tomu bude 20 let od pádu komunistického totalitního režimu. Je to doba stejně dlouhá jako trvání 1. československé republiky. Snaha srovnávat vývoj vzdělanosti a školství v období 1918–38 a 1989–2009 nevedla by k něčemu, protože všechny komponenty života, které ho ovlivňují, jsou nesrovnatelně odlišné: stav vědy, technika, společenská skladba, politická a ekonomická situace, etický rámec – opravdu všechno.

Na druhé straně ovšem shoda v délce trvání zmíněných údobí takřka nutí k zamyšlení. Dvacet let je dobou, za kterou se společnost posune o celou jednu generaci, což znamená, že od listopadu vrostla nová generace, která vstupuje do plně aktivního života. Jak tato generace opravdu vypadá, je obrazem toho, co jsme udělali nebo naopak neudělali. Náležitou otázkou rovněž je, čemu jsme napomohli a čemu jsme nezabránili. Takto položená otázka je spravedlivější, protože stav vzdělanosti a školství v žádném případě není jen dílem pedagogů. Hrají jistě roli významnou, ale ostatní vektory celkového pohybu jsou podstatně silnější. Mám na mysli roli rodičů, celkový vývoj dospělé části společnosti, vlivy ekonomické a překotný vývoj technologií. Jenže čím větší bude blížící se krize, tím více se bude svalovat na učitele. Rodiče,

politici, ekonomové a většina dospělých odmítne svůj díl odpovědnosti. Naše společnost jako celek se k otázkám výchovy a vzdělávání staví nezodpovědně a sebezáhubně. Jako učitelé, to jest vychovatelé a vzdělavatelé, měli bychom posoudit svou míru chyb a upozornit na chyby ostatních.

Celá historie posledního dvacetiletí začíná stavem našeho školství před listopadem 1989. Toto komunistické školství trpělo hrůznou ideologizací, třídním přístupem a rovnostářským nesmyslem. Přitom to ovšem bylo školství profesionálně dosti dobré a přinášelo dobré výsledky. To platí zvláště pro první polovinu totalitní éry, kdy v našem školství pracovala převaha pedagogů vychovávaných v době první republiky.

Revoluční nadšení, jak to ani nemohlo být jinak, vyzvedlo názor, že vše, co se dělo v předchozí době, bylo naprosto špatné. Tak např. byla proporcionalita předlistopadového školství vcelku správná. Co bylo ničivé, byl třídní a stranický klíč přijímacích řízení. Nadané děti nepřátel do učňáku, neschopné děti stranických činitelů na vysoké školy. Výsledkem revolučních změn vedl k tomu, že máme předimenzované vysoké školství, inflaci gymnázií a tichou cestou zavedenou jednotnou školu až do maturity, základ-

ní školství stlačované na úroveň odkladových škol a kritický nedostatek učňovského školství, kam přicházejí žáci, s nimiž lze těžko co docílit. Sociální a ekonomické důsledky se už začínají ohlašovat.

Dalším výsledkem revolučního nadšení je, že byly ořeseny a odstraněny mnohé zcela nadčasové principy školství a výchovy, které s komunistickým režimem neměly nic společného, leda to, že trvaly a byly ideologicky zneužívány. Liberalizace, která byla zpočátku neuvážená, se stala bezbřehou. O tom budu vícekrát mluvit. Tím vznikly velké škody. Možná ještě větší škody vznikly tím, že jsme nekriticky přejímali vzory ze Západu a nebyli jsme ani schopni vidět, že se nadšeně ženeme do něčeho, co se tam neosvědčilo a od čeho pracně ustupují.

Zdá se nepochopitelné, jak je možné, že se národ s takovou pedagogickou tradicí může bezhlavě přiklonit jednou k Makarenkovi, podruhé k technologickým behavioristům a nikdy se nezamyslet. Vysvětlení ovšem znám a je bolestné. Tlak hrubé moci v případě prvého a finanční moci v druhém byl větší než pevnost lidí. Jistě, učitelé jsou státní zaměstnanci, ale jejich submisivita hraničí se zbabělostí a bezpáteřností. Nedostatek lidské a stavovské důstojnosti učitelstva je vážným problémem společnosti. Má to staletí dlouhé kořeny. Nikoho nepranířuji, ale konstatuji: školy naplněné zbabělci, kteří se zajímají nejprve, a často jedině, o svůj plat, nemohou nikoho vychovat v pevného, pravdivého člověka. Rodiče trvale podřývající autoritu učitelů obecně i konkrétně nemohou očekávat, že učitelé něco zvládnou.

Tři poznámky

Musím teď, dříve než přistoupím k popisu dnešní situace, udělat tři zásadní poznámky. Vím, že vždy je možno upozornit na výjimky. Říct, že jsou i dobří učitelé, školy, studenti atd. Jsou, zůstávají výjimkami. Možná že to ani nejsou výjimky, protože jich může být i mírná většina. Tím nelze smést ze stolu, že celkový stav dobrý není. Argumentace, při níž se odmítne problém poukazem na protipříklad, je v podobných debatách nejen logicky a věcně, ale hlavně morál-

PŘEDNÁŠKA

ně vadná. Když se hospodyně připálí hrnec s rýží, je masivní většina zrn nespálená. Nicméně hospodyně spálila rýži, každý to pozná, všecko smrdí.

Druhá poznámka se týká publikovaných rozborů a statistik. Jejich omezená kvalita mívá své příčiny v použitých statistických metodách a hlavně v přípravě a interpretaci. To, co budu dále říkat, opírám o dlouhodobé přímé pozorování, které o skutečném stavu říká často víc. Žijeme v dosti zvláštním teroru anket a průzkumů. Jenže to, jak nějaký vzorek lidí něco vnímá, říká jen, co si ti lidé myslí. Nevzejde z toho žádné pravdivé zjištění o skutečnosti. To, že 60% lidí řekne, že včera bylo hezky, a 40%, že bylo ošklivo, nám neřekne nic o včerejším počasí. Potřebujeme vědět, kolik bylo stupňů, jaký byl vítr, jaká byla oblačnost, tlak a srážky. To jsou věcné a důležité skutečnosti – říká se jim fakta –, s nimiž musíme pracovat.

Třetím upozorněním je, že nebudu vyzdvihoval a občas ani zmiňovat kladné stránky. Dělam to nikoli proto, že bych propadl dnes rozšířenému nešvaru všechno zpochybnit a pošpinit, ale proto, že je všichni známe, zatímco stinné stránky buď dost neznáme, nebo, což je horší, nechceme vidět.

Výchova a kázeň

Zajímavým, pro mne alarmujícím jevem je zájem o předmět etická výchova. Má zavádějící název. O etiku v něm příliš nejde. Je to nácvik prosociálního jednání. Jako takový je potřebný a přínosný. Jenže odhaluje fakt, že prosociální vlastnosti dětí a mládeže jsou v takovém stavu, že takovýto předmět vznikne. Zde leží vina na výchově v rodině a na běžném chování společnosti. Zmíněný předmět je zoufalou obranou. Děti přicházejí do školy i do předškolních zařízení nejenom nevychované, nepřipravené, bez zcela elementárních návyků, ale dokonce zkažené. Případy, kdy dítě diskutuje s učitelem, to jest hádá se s ním, ale neumí se obléct a často si ještě ve škole neumí utřít zadek, jsou docela běžné. Že se děti ve zvláštním školním předmětu učí děkovat, požádat, omluvit se a zdravit, stojí za zamýšlení.

Výchova, která je neoddělitelnou součástí práce učitelů, je dnes omezena, ne-li vyloučena. Učitelé nemají v ruce nic, co by mohlo zjednat klid a kázeň. Nemají oporu v zákonných pravidlech. Vše tam hovoří pro žáka a jeho svobodu, popř. pro rodiče. Dojde-li ke sporu, neodvážejí se ředitel postavit za své kolegy. Jednou

proto, že rodiče školu sponzorují, podruhé proto, že mají vlivné postavení, potřetí proto, že jsou ochotni spor medializovat. Drzé, násilnické dítě nelze vyloučit, i když rozvrací celou školu. Učitel se nesmí dítěte dotknout, něco mu vytknout, dát mu špatnou známku, protože to je ponižování, nesmí se na ně ani vážně a přísně podívat. Listina lidských práv a svobod, listina o právech dítěte při sofistickovaném právním výkladu (dnes je to na denním pořádku), znemožňuje vyučovací proces vůbec. Našemu dítěti nebudete nutit nějaké vědomosti! Má právo na svůj názor.

Žákům je třeba vyhovět a pochopit jejich individualitu. Má-li právě potřebu je se trochu proběhnout, má-li potřebu jít si na zahradu zakouřit, nemá-li potřebu zrovna teď psát diktát. Kdykoli může být učitel obviněn, že šikane. Nesmí se bránit, je-li napaden. Kopne-li žák učitelku, nesmí ho uhodit. Po incidentu musí být na pozoru, aby mu nedala špatnou známku, protože by to bylo podjaté hodnocení. Nikdo se neptá, jak se v budoucnu zapojí do pracovního procesu dítěte, které nehodlá respektovat a nerespektuje časové členění na hodiny a přestávky. Zvonění je středověký nesmysl a nemá ve škole co dělat.

Trvám na tom, že škola je především určitý řád, pokud chybí, změní se škola na zábavné zařízení.

„Máš smůlu“

Nedostatek kázně se dramaticky projevuje na kvalitě jazykových projevů. Nesmyslné bláboly, rozpadlé věty, to, že žák píše pravý opak toho, co chce vyjádřit, to vše je přijímáno. Kvalitní dopracování úloh není vyžadováno. Stačí, aby se ukázalo, že žák rámcově ví, jak určitý typ příkladu řešit. Obávám se, že z našich škol začnou vycházet neotřesitelně drzí lidé, neschopní pořádné práce a bez schopnosti se dohodnout. Stále více se setkávám s lidmi, kteří jsou tak svobodní, tj. neukáznění, že se to projevuje chaotičností myšlení, neschopností něco domyslet. Stěžují si, že jsou neustále stíháni ranami nespravedlivého osudu. Jsou to lidé, kteří byli vždy chváleni. Jsou to žáci, kterým nikdo neřekl, že nic neumí, protože se neučí. Slyšeli vždy jen *dobrý, výborný, skvělý, perfektní, Waw!* a někdy *máš smůlu*. Tato smůla, která není náhodná smůla, ale nutný důsledek drzé lenosti, bohorovnosti a nedotknutelnosti, se po vyjití školy změní v rány osudu. V běžném životě se na ně na rozdíl od škol nefouká a nerozdávají se utěšující dobrůtky.

Podobně jako Listina lidských práv a svobod vznikla z dobrého a jasného důvodu, totiž vyloučit opakování hrůz koncentračních táborů, vznikl také pojem pozitivní myšlení z dobrých důvodů. *Positive thinking* se zrodilo z tvrdých zkušeností generací, které vytvořily Spojené státy americké. Životu se nesmí uhybat, člověk se nesmí vzdát a vždy musí životu čelit. Nemocný a starý člověk je hoden pomoci, ale ze všech svých sil má udělat, co ještě může. K tomu potřebuje ono pozitivní, odhodlané myšlení a v tom ho je třeba povzbudit. Kult *positive thinking* nás ale dovedl ke karikatúře původní myšlenky. Chválíme a přijímáme všechno, spokojíme se s čímkoli, protože je snadnější na žáky vlastně nemít žádné požadavky. Má-li je nějaký učitel, nastanou spory. Je obviněn, že děti šikane a podrývá jejich sebevědomí. Vykličit pole je určitě snadnější.

Nezpochybňovaný internet plný chyb

Další problém vidím v tom, že se stále honosíme, jak děti učíme myslet, pečujeme o jejich kreativitu a díváme se svrchu na každého, kdo by chtěl nějaké vědomosti. Ty nejsou zapotřebí, protože si je žák dovede najít na internetu. Debaty a úvahy, kolik vědomostí mají žáci mít, probíhají už celá desetiletí, dokonce staletí. V různých vlnách a dobách se na ně klade odlišný důraz.

Dnes se ovšem, díky lenosti a ve snaze vyloučit cokoli praktického a málo příjemného, došlo ad absurdum. Předně si myslím, že bez potřebného množství vědomostí člověk dost dobře nemůže přemýšlet, protože nemá o čem, a novou informaci nemá kam zařadit a s čím srovnávat. Představa, že si úplný ignorant sedne v knihovně, tvořivě zapřemýšlí, vyhledá vše potřebné a napíše geniální studii, je lichá. Neví ani, co má dohledat. Když něco najde, neví a nepozná, zda to k jeho tématu patří, a už vůbec nepozná, zda našel cennou informaci nebo úplnou pitomost. Výsledkem je, že se vychvalované eseje hemží nesmysly a chybami všeho druhu. Učitelé, nadšení, co všechno si žáci dovedou najít, když brouzdají po internetu, by měli dát pozor, aby jim žáci neutonuli v bezbřehém salátu, který na internetu je.

Jistě jde o problém, který se časem vyřeší a určitě se dá vyřešit. Zatím řešení není a v oborech, kterým rozumím, zjišťuji, že na internetu je tolik chyb, že je svým způsobem bezcenný. Je to však božstvo, před kterým musíme mlčet a pokleknout.

PŘEDNÁŠKA

Foto: <http://mm.ádnik.cz>

Argument, že žák má něco z internetu, je vážnější než učitelovo správné tvrzení, že je to špatně. Jako bohemista například zjišťuji, že mladí lidé neumí skloňovat zájmeno já. Opravný program, kterým se zbavují chyb z neznalosti, je totiž zatím udělán jen na jednotlivá slova a nepracuje ani s nejbližším kontextem. Protože tvary *mne, mě* a *mně* všechny existují, program nesignalizuje chybu při jejich záměně. Viděl jsem text, internetově opravený, kde byly tvary *pannen*.

Dalším nebezpečím, které vzniká odstraněním jakéhokoli memorování (násobilka, básničky, vyjmenovaná slova, vzorečky atd.), je atrofie paměti a posléze zánik paměti vůbec. Představa, že naše školy budou opouštět dvacetiletí lidé s viditelnými rysy Alzheimerovy choroby a odkázání na přístroje, není hezká. Jejich myšlení bude totiž doslova na baterky.

Problém upadající rozumnosti a těžký pokles kvality myšlení je zastírán jednak dostatečným počtem mimořádných výkonů a hlavně triumfálním postupem vědy. V celku však zvláště evropská společnost degeneruje, což je ještě podepřeno nechutí inteligence k potřebné reprodukci. Každý demograf poctivě přizná, že Evropa stárne a blbne.

Eseje

Zmínil jsem se již o esejích. Nesdílím nadšení, které kolem nich panuje. Předně bych poznamenal, že nejde o eseje. Jde o kvazi odborné studie, delší úvahy, popř. o jakoukoli slohovou práci. Žákům jsou bez předchozího uvedení do problému zadána témata zcela překračující jejich možnosti. Svými známými jsem byl žádán, abych pro jejich děti na třetím, ale i druhém stupni vypracoval „eseje“ v rozsahu a se zadáním vysokoškolské seminární, ale i bakalářské a magisterské diplomky. Rodiče se této pitomosti nevzepřou, ale shánějí pomoc pro své dítě. K čemu to vede? Žák něco sám slátá, resp. opíše z internetu, nebo mu práci napíše někdo, kdo to zvládne. Nejčastě-

ji se eseje kupují od starších spolužáků a přeformátují na počítači. Žák, který chce poctivě přistoupit k úkolu, je deprimován a občas se zhroutí. Učitel, který ve dvou nebo více třídách zadá práci, která má mít 15–20 stran (přílohy se nepočítají), není s to práce opravit. Většinou je ani nepřečte. Spokojí se s několika škrty sem tam po textu. Nikdy nikomu práci nevrátí. Ti, kteří se snažili, pochopí, že se snažit nemusí a nemají. Ti, kteří se nesnažili, jsou ujištěni, že jejich výkon stačí. Tomu říkám kazit mládež.

Nedávno jsem redigoval knihu mladého kolegy, který má magisterský titul. Když jsem mu rozebral první, kratičkou kapitolu, rozplakal se. Seděl proti mně sedmadvacetiletý habán, mladý pan magistr a plakal jako Marcelka, která v druhé obecné dostala první trojku. Přčetl jsem dost veleúspěšných prací. Ani jednu bych neklasifikoval lépe než jako sotva dostatečnou. Jak jsou jejich autoři vzděláni? Jak jsou připraveni na život, kde existují neúspěchy a bývá žádána nějaká kvalita práce?

Diskuse, debaty a tlachy

V našich základních školách se hojně debatuje, neustále a o všem. Vzpomínám si, že Bernard Shaw jednou řekl, že debata vždycky nabude na dynamice, když alespoň jeden zúčastněný o věci vůbec nic neví. Vzpomínám si také, jak mi s chloubou řekl jeden učitel výchovy k občanství na 2. stupni, že je to úžasné, na co děti nepřijdou. „Představte si, že už sedmou hodinu debatujeme v sedmé třídě o tom, co je to duše. Já vždycky přivedu někoho, kdo k tomu má blízko a je debata, třeba různé faráře, nebo psychiatra.“ Doporučil jsem mu, aby na osmou hodinu pozval někoho z opravný pneumatik, že tam o duších taky hodně vědí, a udělal jsem si nepřítele na doživotí. Tento debatní klenot však nevyniká nijak příliš ze standardu středoškolských debat. Je to nezávazné plácání, při kterém se hodnotí rychlá reakce, bulvární povrchní záblesky a uvedení bizarních zajímavostí. Tak lze vychovat v lepším případě dobré povrchní společníky, v horším pivní filosofy.

Právo na vzdělávání versus právo na vzdělání

Naše společnost by se měla jako celek zamyslet nad problémem rovnostářství v oblasti školství. Rozdíl mezi *právem na vzdělávání* a *právem na vzdělání* mnohá lidem uniká. Na prvé mají opravdu všichni právo. Pro společnost i pro určité

té kategorie žáků je přínosné, když je jim věnováno zvláštní a dlouhé vzdělávání. To druhé nelze nikomu zaručit, protože není-li potřebně nadaný a/nebo nemá-li dostatečný zájem, nikdo mu vzdělanost nevdechne.

Rovnostářstvím je nesena i nechuť ke klasifikaci a snaha vystačit se slovním hodnocením. Jenomže slabší nebo pohodlní jedinci se musejí včas dozvědět, že jejich výkon ve srovnání s jinými je slabý. Že to nic neubírá na jejich důstojnosti člověka a člena společnosti, je druhá věc. Když jsem se setkal s tím, že v recitační soutěži získal druhé místo koktavý žák, uvědomil jsem si celou hrůzu nevěcné empatie. Co to udělalo se třetím v pořadí? A co to udělalo se čtvrtým, který nepostoupil do vyššího kola?

Terciární sektor

Za dezolátní považují stav našeho vysokoškolského sektoru. Chápu, že vývoj dospěl k tomu, že lidé, aby se plnohodnotně zapojili do aktivního života, potřebují většinou ještě po maturitě další specializované vzdělávání. Je to ovšem nová vrstva v pyramidě vzdělání, která přibyla mezi střední školu a univerzity. To, že věc není jasně artikulována, působí mnoho zla. Projevuje se to v hodnocení států, protože nejasné pojetí vede k tomu, že jsou mezi univerzity počítány velmi odlišné školy. Statistiky dlouho uváděly, že USA nebo NSR mají daleko vyšší procento populace na vysokých školách než my. Jenže do jejich počtu jsou v USA zahrnuty všechny *colleges*, což odpovídá naší septimě, oktávě a ještě roku navíc. V NSR se do počtu zahrnují také studenti všech pomaturitních škol, např. školy kosmetiky domácích zvířat.

Horší ovšem je, že porevoluční nechuť k nástavbovému školství, pomalý růst počtu vyšších odborných škol a všeobecná touha po akademických titulech způsobily takovou extenzi univerzit, že to vyvolalo propad jejich úrovně. Všichni politici jsou nadšení, kolik máme vysokoškolských studentů a absolventů. Mnozí volají po tom, aby jich bylo ještě víc. Babičky a dědové se radují na promocích. Vzdělanost však trpí a upadá.

Univerzity, které se honosí tím, že vychovávají elitu, ji vychovávají okrajově, pokud vůbec, a vždy až v postgraduálním studiu. Elity totiž nemůže být 28 nebo 35 % populace. Elita jsou 2 až 3 % z populace a prvořadých je tak 6 %. Univerzity, které přijímají víc než 12–14 % populace, se nutně stávají školami pro vyšší průměr a ten stále klesá.

PŘEDNÁŠKA

Spolu s tím vzniká inflace univerzitních učitelů udivených, že jejich společenská prestiž už není jako kdysi. Je to nutný důsledek extenze. Na konci prvé republiky bylo procentuálně zhruba tolik lidí s maturitou, kolik jich dneska máme s magisterským titulem. Kdyby se spočetli dnešní univerzitní profesori a prvo-republikoví gymnaziální profesori, kteří měli doktorát, byly by to vyrovnané počty. Na přelidněných univerzitách se poflakují mladí lidé, kteří neměli odmaturovat, a žijí v líbezné symbióze s línými a nezodpovědnými učiteli, kteří ve svém druhém zaměstnání vydělávají peníze. Občas se sejdou, pohovoří a vzájemně si vyhoví. Toto stále nákladnější monstrum společnosti platí a musí se pak starat o neuplatnitelné lidi s akademickým titulem. Zavedení školného, popř. *numerus clausus* jsou politicky neprůchodné.

Přes veškeré ujišťování zůstává skeptický k názoru, že scientometrické metody vedou k rozvoji vědy. Pozoruji téměř pravý opak, alespoň v oborech, kterým rozumím. Potřeba množství publikací v kariérním postupu vede k tomu, že vyjde všechno. Počítá se počet, kritika se rozpadá – každý má právo na svůj názor. Ostatně – úplná fantasmagorie, proti které se ozve vlna kritiky a která jako exemplární bude připomínána, přinese autorovi nárůst citačního indexu. Navíc se dostáváme do situace, že VŠ učitel buďto učí, nebo se publikačně drží. Obojí nejde stihnout. Nakonec se nestihá ani jedno.

Pedagogické fakulty

Otazník, který se mění ve vykřičník, visí rovněž nad pedagogickými fakultami. Myslím, že by jim prospělo, kdyby si uvědomily, co je jejich posláním, věnovaly se mu a přestaly si hrát na něco, čím nejsou. Výroky, že jsou vlastně univerzitami v univerzitách, že ve všech tam přednášených oborech mají touž úroveň jako specializované fakulty, jsou deklasující nesmysl.

Strašné na tom je, že přitom svým nejvlastnějším a tak důležitým úkolem, jakým je příprava učitelů pro základní školství a především pro první stupeň, pedagogické fakulty téměř pohrdají a dostatečně se jim nezabývají. Učitelé přicházející dnes do škol jsou nesrovnatelně hůř připraveni, než byli absolventi starých učitelských ústavů, což byly školy střední.

Kamkoli vstoupím do školy, vždy slyším nárek, jak nepřipraveni do škol přicházejí absolventi pedagogických fakult. A to z obou stran, ze strany mladých, začínajících učitelů i ze strany jejich starších kolegů. Proč se nezeptáte, co od vás očekávají?

Protože jste propadli velikášství a vytváříte sen o své důležitosti. Když se nadaný absolvent pedagogické fakulty uplatní jako historik, matematik, bohemista ve výzkumu ve svém oboru, je to jistě důvod k radosti. Ale podle toho nebudete souzeni. Hodnocení, uznání nebo zatracování budete podle toho, jak budou vypadat stovky a tisíce učitelů, a to zvláště učitelů těch nejmenších dětí. Zdá-li se vám, že příprava těchto lidí vám nepřináší dost důstojnosti, takže ji musíte získat jinde, odpovídám: Je to proto, že svůj základní úkol nezvládáte a přitom na soutěž se specializovanými fakultami nemáte dost času, protože vás zdržují ti, kterými pohrdáte, nepřilíš, resp. jinak nadaní studenti, kteří však mají kantorskou jiskru a mají rádi děti. Pravidelně uděláte všechno, abyste tyto vlastnosti zničili.

Pedagogická věda

Tím se dostáváme k dalšímu bolavému místu. Je jím pedagogická věda. Je třeba trochu poodstoupit, přestat hájit sám sebe a věcně posoudit, co se stalo. Pedagogická věda, jak je dnes provozována, je celosvětově v těžké krizi, neboť se rozbíhá ve třech proudech.

Jedním je mrtvý proud, v němž se změnila v terminografii. V tomto proudu zahynuly už stovky kantorsky nadaných studentů. Druhým jsou technologické podniky, které produkují předvařené učební hodiny. Plíce nám nestačí, jak voláme po kreativité učitelů, ale dodáváme jim instantní zmetky a degradujeme je na promítače kazet. Třetím ramenem je pedagogická psychologie, která ovšem svým předmětem patří spíše k jiné disciplíně. Co tedy zbývá? Inu právě to, co je podstatné a našťásti na některých katedrách dobře pěstované: promyšlená didaktika předmětů pevně opřená o školní praxi. Zvláště to druhé je rozhodující.

Dovolu mi, abych demonstroval, kam to u nás došla pedagogická věda. Nedávno vznikl pedagogický výtvor, který dostal platnost zákona. V Rámcových vzdělávacích programech se dočteme podobné věci jako např. *Vzdělávací cíl je účel, záměr vzdělávání (výuky), směřování k určitému vzdělávacímu výstupu, případně přímo výsledek vzdělávání formulovaný v podobě dosahovaných kompetencí*. Tam vede terminografický proud. Mezi cílové kompetence v závěru 2. stupně patří, že *žák umí aktivně využívat osvojené poznatky při volbě partnera*. Z této věty vyplývá, že naše patnáctileté děti žijí už dokonce v několikátém manželství. Napadlo mne ovšem, že se to dá zkoumat na vo-

lence v tanečních, nebo studováním promiskuity. Tam vede odtrženost od školní praxe, ale i od života vůbec.

Autoři se dobrali úsudku, že *využití individuálních potencialit žáka znamená ve svých důsledcích snížení počtu selhávajících a zaostávajících a k tomu, že s tím souvisí úkol zbavit žáky obavy ze školního neúspěchu poskytnutím delšího času ke zoládnutí učiva, příznáním práva žáka na omyl a další*. Zajisté, při takto pojetém vzdělávání nebudou žádní selhávající ani zaostávající. Budou pouze dva druhy úspěšných: jedni, kteří budou využívat práva na omyl a delší čas k osvojení učiva, a druzí, kteří těchto práv nemusí využít. Tam vede bezhlavá aplikace tendenčních hesel.

Nejsou to výjimky, tak vypadá celý ten dokument. Kdyby se společnost na chvíli vytrhla ze svého nezájmu a třeštění a jednala věcně, musilo by dojít ke trojímu: Odvolání ministra, okamžitému zrušení ústavu, který materiál připravil, a k právnímu postihu za poškození vzniklé promrháním nepředstavitelných obnosů, které to stálo.

Podtrženo a sečteno:

Vím, že mnoho věcí je z principu špatně a je obtížné se tomu postavit. V době pravidla „peníze jdou za žákem“, v době bulvarizace tisku, všeobecné povrchnosti a reklam, je těžké vytvářet kvalitní, klidnou školu. O dobrých školách se nebude psát v tisku, nebudou mít úžasně atraktivní nabídku, budou mít potíže, protože poctivou práci a péči o žáky budou rodičům dělat starosti. Vím, že je to nerovný zápas. Ale pozor. Je to zápas o vlastní lidskou hodnotu, o čest a také o děti, které jsou bezbrannou kořistí všeobsáhlé lži, ve které vesele žijeme.

Děkuji vám za pozornost a přeji vám vytrvalost a sílu. Sílu k přijetí pravdy, vytrvalost při její obhajobě.

Prof. PhDr. Petr Piřha, CSc.

(mezititulky: redakce webu www.stolzova.cz)

PŘEČTĚTE SI:

Prof. Petr Piřha vydal k uvedenému tématu rovněž několik publikací, z nichž nejvýznamnějšími jsou:

- *Výchova, naděje společnosti*. Praha, nakl. Poustevník 2006; cena 195,- Kč
- *Učitelé, společnost a výchova*. Praha, Karolinum 1999; cena 160,- Kč

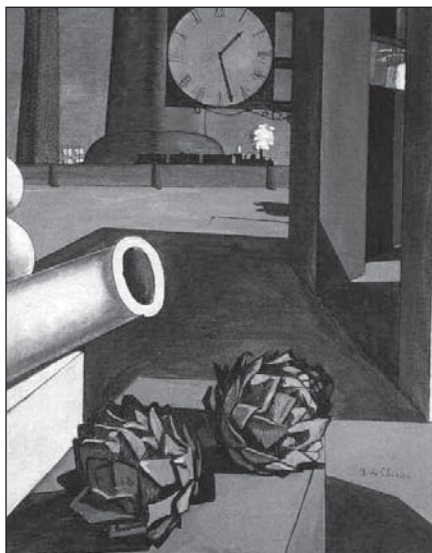
Obě knihy lze objednat na adrese Nakladatelství Poustevník, Rooseveltova 49, 160 00 Praha 6 nebo e-mailem na adrese: k.poustevnik@seznam.cz.

HOMILIE

Dojem z filosofie

Člověk byl stvořen jako myslící bytost, byl obdarován rozumem. Tento dar je však třeba rozvíjet a kultivovat – jedině správné myšlení dovádí člověka k pravdě. Filosofie, „touha po moudrosti“, je však v dnešním světě spíše přehlížena či dokonce znevažována. Jako malý příspěvek k podpoře správného myšlení otiskujeme na pokračování Úvod do filosofie, studijní materiál vzdělávací společnosti Academia Bohemica.

G. de Chirico, *Dobyví filosofie*. Foto: <http://kunst.gymnschad.de>

Pokračování lekce z minulého čísla, v níž se reflektují nepříznivé dojmy, které filosofie spontánně vyvolává. Pohled na některá filosofická témata vede k přesvědčení o zbytečnosti filosofie. Způsob myšlení některých filosofů zase budí dojem, že filosofie není nic než sofistikovanější ideologie.

3. O způsobu filosofování

Je pravda, že texty mnohých filosofů bývají logicky nedbalé až zanedbané. Takoví filosofové se buď vůbec nena-máhají své důležité myšlenky odůvodňovat, anebo se jejich odůvodňování vyznačuje logickou nedostatečností případně metodickým zjednodušováním problémů. Na druhé straně bychom ale při troše dobré vůle našli i logicky vypracovaná a metodicky promyšlená díla, z nichž je možné se dobře učit náročnému filosofickému řemeslu. Obezřetná reflexe tedy nebude zobecňovat náhodné dojmy a nezlomí hned nad filosofickým myšlením hůl.

Filosofové a instrumenty kritického myšlení

Zběžný pohled do dějin filosofie ukazuje, že vysoké nároky na úroveň filosofického myšlení vzešly od samotných filosofů. Byli to filosofové, kdo si začali

všímat logické stránky lidského myšlení a vynesli na světlo skryté zákonitosti správného myšlení. Pěstovali logiku jako vědu, aby jí uplatnili ve filosofickém myšlení. Byli to rovněž filosofové, kdo objevili metodickou pochybnost jako nástroj vpravdě kritického myšlení. Můžeme se u těchto kvalit autentického filosofování trochu zastavit a objasnit jimi možnou úroveň filosofického myšlení z hlediska jeho způsobu.

Podezření z ideologičnosti

Filosofie bývá občas vnímána jako ideologie. Někdy jen proto, že také dává odpovědi na otázky, které mají světonázorovou povahu, a jimiž je lidský život jako celek nasměrován k nějakému ideálu. Jindy se ale určitá filosofie jeví jako ideologie proto, jak svá témata pojednává a zpracovává; shoduje se s ideologií ve způsobu myšlení. Taková filosofie prosazuje své obsahy nikoli vahou přesvědčivé argumentace, ale spíše autoritativně, za pomoci rétorické sugesce a intelektuální manipulace. Kritického prověřování svých předpokladů a oblíbených myšlenek se jakoby štítí. V tom se skutečně podobá ideologii. Je to ovšem filosofie pokleslá, neboť ignoruje specifické možnosti skutečně filosofického myšlení. Jaké to jsou možnosti a čím se tedy liší myšlení filosofické od ideologického?

Ideolog i filosof předkládají své ideje jako racionální řešení problémů. Skutečnost je ovšem taková, že ideolog pravdu nehledá, ale jen prosazuje. Proto je s ní také rychle hotov. I filosof si může být nakonec jistý, ale ideolog vystupuje sebestíse ihned. Fázi namáhavého zkoumání, provázeného pochybnostmi nezná. Sebestíjními postoji a mnohomluvností předstírá přesvědčivost svých světodějných myšlenek. Potíž je v tom, že se přitom musí chovat jako prorok, což je občas i komické, vždycky však trapné. Ideolog se totiž tváří jako ten, který ví; s racionální jistotou ví. Jak ale může vědět, že ví, když v podstatě nehledá, zatímco odpovědi, které dává, hledání naléhavě vyžadují? Mohou být totiž jen výsledkem náročného zkoumání složitých problémů světa a života.

Nedogmaticí se odlišuje filosof od ideologa

Ideolog tedy nepřípustně zjednodušuje, protože s obtížnými problémy zachází dogmaticky. Právě v tom spočívá specifický rozdíl ideologa a filosofa, který si je vědom svého zadání a nezdegeneroval v ideologa. Neboť filosof jako takový nemůže myslet dogmaticky. Má totiž za úkol pochopit, proč je nějaká myšlenka pravdivá. Takové pochopení se ale může uskutečnit jen na základě odůvodnění. Jen cestou náročného zdůvodňování můžeme dospět k racionálnímu ujištění o pravdě určité myšlenky a tedy i k uspokojivému řešení obtížných filosofických problémů. Takové jistoty a taková řešení nejsou levné, nepadají z nebe; obsahují i nahlédnutí, proč jejich opaky nemohou být pravdivé.

Racionální jistoty o příslušných pravdách jsou vrcholnými body, k nimž filosofování směřuje. (Nechme nyní stranou, jestli jsou ty vrcholy dosažitelné, nebo jestli se k nim filosofové mohou jen přibližovat.) Žádný filosof přece nepředkládá své reprezentativní myšlenky ani jako mylné, ani jako pochybné. A žádný také nestojí o to, aby byly jeho důležité teze hodnoceny jako dogmatické. Nerad by připouštěl, že jsou pouze intelektualizovaným výrazem jeho afektivních předpojetí či předchůdných osobních přesvědčení.

Nezastupitelná funkce metodické pochybnosti

Z tohoto přirozeného cíle filosofického myšlení už můžeme odvodit jeho potřebnou hodnotu. Jestliže jsme řekli, že k filosofickým jistotám vede jen cesta náročného odůvodňování, pak na tuto cestu bezpečně uvádí metodická pochybnost. Není to pochybnost bezradná, která

Zapojení metodické pochybnosti do zkoumání kultivuje filosofické myšlení a pozvedá ho na odpovídající úroveň; je to úroveň myšlení kritického. Kritické myšlení se vyznačuje vytrvalou starostí o možnosti a námitky oponenta.

VĚROUČNÉ OTÁZKY

je rezignací na řešení. Metodická pochybnost je naopak pochybností tvůrčí, neboť stimuluje zkoumání a zjednává mu potřebnou dynamiku. Pochybnost totiž svou povahou (a proto vždy) zpřítomňuje oponenta. Neboť připouští, že by sice mohla platit myšlenka, která se nám líbí (teze), ale zároveň se stejnou vahou připouští, že by mohl platit i její opak (antiteze). Jestliže se tedy pochybnost stane

nástrojem zkoumání (stane se pochybností metodickou), pak svou povahou nutí, abychom hledali důvody, proč by měla zrovna platit teze a ne antiteze.

Zapojení metodické pochybnosti do zkoumání kultivuje filosofické myšlení a pozvedá ho na odpovídající úroveň; je to úroveň myšlení kritického. Kritické myšlení se vyznačuje vytrvalou starostí o možnosti a námitky oponenta. To je

právě důsledek přítomnosti metodické pochybnosti v něm. Pozornost k námitkám je právě to, čím se liší myšlení kritické od dogmatického. A kritické myšlení je právě tím, čím se liší skutečný filosof od ideologa.

Jiří Fuchs

studijní materiál Academia Bohemica

www.academia-bohemica.org

pokračování v příštím čísle

Soukromá zjevení

Na dotazy týkající se víry a mravů odpovídají bratři a sestry Řádu kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na adresu redakce.

Mám dotaz týkající se nedávno uveřejněné informace (ČTK, Lidové noviny) ohledně církevního schválení mariánského zjevení Benoîte Rencurelové ze Saint Etienne le Laus. Zpráva může být zpochybňována. Bohužel. Zveřejnění ověřené zprávy přispívá k jednotě Církve, neboť vyvrací mylnou tezi, že „po druhém Vatikánském koncilu už katolíci soukromá zjevení Marie vždy Panny neuznávají“.

V katolické teologii se rozlišují dvě kategorie zjevení: veřejné a soukromé. Veřejné Zjevení historicky započalo Božím oslovením Abrama (kolem 1850 před Kristem), vrcholil v Ježíši Kristu a bylo ukončeno smrtí posledního z apoštolů, sv. Jana (kolem 100 po Kristu). Obsah veřejného Zjevení je uchovávan v Tradici jednak ústně předávané (apoštolská tradice), jednak zapsané (Písmo svaté). Tato Tradice s velkým „T“ je chráněna a neomylně předávána magisteriem Církve díky přítomnosti a pomoci Ducha Svätého. Veřejné Zjevení má proto univerzální význam pro celé lidstvo a pro katolické křesťany je závazné, tj. vyžaduje souhlas víry.

I po ukončení veřejného Zjevení může Pán, Panna Maria, andělé či svatí přicházet k lidem na zemi v tzv. soukromých zjeveních. Nejde ovšem o rozšíření obsahu Zjevení, neboť vše podstatné a dostačující pro spásu bylo již Bohem řečeno a vykonáno. Spíše má soukromé zjevení posílit víru ve Zjevení (resp. Tradici) a podnítit horlivost, věrnost a zbožnost věřících v duchovním i praktickém životě. V přístupu k soukromým zjevením je na místě opatrnost, neboť vedle pravého soukromého zjevení může být i nepravé, zavádějící.

Církev se může k pravosti soukromého zjevení vyjádřit. Činí tak zpravidla,

Foto: <http://www.lockport-ny.com>

když vidí, že je to potřebné k ochraně, či dobré k prospěchu věřících. Magisterium Církve vyhláší za nepravá soukromá zjevení ta, která nejsou ve shodě se Zjevením a ohrožují tak katolickou víru. Církev může uznat pravost soukromého zjevení, když je splněna řada kritérií, jako např.: zjevení musí být ukončeno, nesmí v něm být rozpor se Zjevením, případná poselství mají mít duchovní charakter, osoba, již se dostalo soukromého zjevení, musí být psychicky v pořádku, rozvážná, kritická a pravdomluvná... Potvrzením pravosti soukromého zjevení pak mohou být trvalé duchovní plody (např. obrácení, osvobození od závislosti) a zázraky (např. uzdravení z nevyléčitelné nemoci). I tak, když Církev uzná nějaké soukromé zjevení za pravé, nezavazuje tím všechny věřící, aby toto zjevení ve víře přijali a řídili se případnými poselstvími. Potvrzení Církvi znamená, že můžeme bez obav toto zjevení přijmout pro svou duchovní cestu, chceme-li. Na druhou stranu by věřící neměli pohrdat Církvi uznanými soukromými zjevením a pokud možno se posměšně nevyjadřovat ani o těch, které Církev dosud zkoumá. Pravá soukromá zjevení

jsou nám dána Pánem ku pomoci a proto je na místě postoj úcty a vděčnosti.

fr. Pavel Mayer OP

Mariánská zjevení mohou vést a často vedou k obrácení člověka nebo k podstatnému oživení křesťanské víry. Jde-li o zkušenost autentickou, ponese dobré ovoce v osobním životě a tím i v životě rodiny, ve farnosti, v zaměstnání apod. Za takových okolností lze těžko něco namítat, naopak, bylo by na místě děkovat Bohu, že sáhne i k mimořádným prostředkům, jen aby člověka oslovil a přitáhl k sobě.

U někoho však díky jeho lidské nezralosti zvíťezí sektářská mentalita, která se mimo jiné projevuje vymezením se proti celku, proti jinak smýšlejícím. Svět je rozdělen na „my a oni“. My správně věříci, kteří uznáváme mariánská zjevení, a ti kdo je neuznávají. Jiný je pro nás autoritou nějaká omilostněná osobnost, která, jak se zdá, má „přímou linku“ do nebe, a kdo ji neuznává nebo si dovolí mít výhrady, patří mezi lidi neduchovní. Podobná mentalita pramení, jak jsme řekli buď z lidské nezralosti, nebo i z duchovní pýchy, která je na hony vzdálená duchu evangelia.

P. Vojtěch Kodet OCarm.

<http://www.maria.cz>

NA ZÁVĚR

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

K článku v *RC Monitor* 8/2008

Vážená a milá paní Freiová,
velice jsem Vám vděčná za článek v posledním čísle *RC Monitoru* „Spiritu-
alita pro globální svět“.

Máte naprostou pravdu! Pouze bych reagovala na závěr Vašeho komentáře: „Zabránit dnes kolapsu“ (kolapsu duchovní orientace, z níž naše civilizace vznikla) znamená „hledat samotný předmět civilizační ‚stavby‘“!

Tento předmět, to je OSOBA! Je to Ježíš Kristus. Jediné řešení, které zabrání kolapsu civilizace, je, jestliže civilizace přijme Ježíše Krista jako svého Boha. Na Něm stojí civilizace! Jestliže stavitelé tento kámen nárožní odmítli, stavba civilizace spadne!

Já osobně si myslím, že už padá. Zabráníte něčemu Vy nebo já? Asi těžko.

Ano, je tu ještě jeden statečný bojovník – Benedikt XVI. Věkem unavený, ale jak statečně bojuje. Ale kdo ho v Církvi ještě poslouchá? A ostatní?

*Eva Peroutková
Praha*

K článku v *RC Monitor* 9/2008

Vážení bratři,

chci vám poděkovat za výzvu v časopise *RC Monitor* – pomoci cyklonem zdevastované Barmě. Včerejší sbírka v našich farnostech byla věřícími jednoduše věnována právě na tento účel. Známa poučka „kdo rychle dává – dvakrát dává“ zní ještě naléhavěji, když se rozpomeneme na slova našeho Pána, která bývají v Písmě sv. uváděna jako předobraz posledního soudu. „Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň,

a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě...“ (Mt 25,31–46). Na účet Charity ČR již bylo odesláno 3.105 Kč.

Pána Ježíše máme poznávat v našich bližních, a to i v těch, kteří žijí odlišnou vírou, i v těch, které neznáme a nikdy v životě ani nespatriíme. Jsou to oni, kteří právě nesou těžký kříž. A je naší povinností (možná lépe: vyvolením, vyznamenáním!) podat těmto trpícím ubožákům pomocnou ruku. V dnešní době je to ten neúčinnější způsob, jak přivádět nevěřící k Bohu...

Díky za *RC Monitor*, čtu ho lačně, vybrané partie předkládám i farníkům a některé články si mohou lidé přečíst i na farní vývěsce.

Drazí bratři v Kristu, kéž vám Bůh žehná. Ve vsí skromnosti se připojuji...

*+ P. Jindřich Tluka
ŘKF Městec Králové*

Liturgická čtení

1. 6. Neděle	Dt 11,18.26–28, Žl 31, Řím 3,21–25.28, Mt 7,21–27 <i>9. neděle v mezidobí</i>	5. 6. Čtvrtek	2 Tim 2,8–15, Žl 25, Mk 12,28b–34 <i>sv. Bonifác</i>
2. 6. Pondělí	2 Petr 1,2–7, Žl 91, Mk 12,1–12 <i>sv. Marcellin a Petr</i>	6. 6. Pátek	2 Tim 3,10–17, Žl 119, Mk 12,35–37 <i>sv. Norbert</i>
3. 6. Úterý	2 Petr 3,12–15a.17–18, Žl 90, Mk 12,13–17 <i>sv. Karel Lwanga a druhové</i>	7. 6. Sobota	2 Tim 4,1–8, Žl 71, Mk 12,38–44 <i>sv. Robert</i>
4. 6. Středa	2 Tim 1,1–3.6–12, Žl 123, Mk 12,18–27 <i>sv. František Caracciolo</i>		

8. 6. Neděle	Oz 6,3b–6, Žl 50, Řím 4,18–25, Mt 9,9–13 <i>10. neděle v mezidobí</i>	12. 6. Čtvrtek	1 Král 18,41–46, Žl 65, Mt 5,20–26 <i>sv. Jan z Fakunda</i>
9. 6. Pondělí	1 Král 17,1–6, Žl 121, Mt 5,1–12 <i>sv. Efrém Syrský</i>	13. 6. Pátek	1 Král 19,9a.11–16, Žl 27, Mt 5,27–32 <i>sv. Antonín z Padovy</i>
10. 6. Úterý	1 Král 17,7–16, Žl 4, Mt 5,13–16 <i>sv. Maxim</i>	14. 6. Sobota	1 Král 19,19–21, Žl 16, Mt 5,33–37 <i>sv. Anastáz</i>
11. 6. Středa	Sk 11,21b–26; 13,1–3, Žl 98, Mt 10,7–13 <i>sv. Barnabáš</i>		

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, Mgr. Dagmar Kopecká, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.